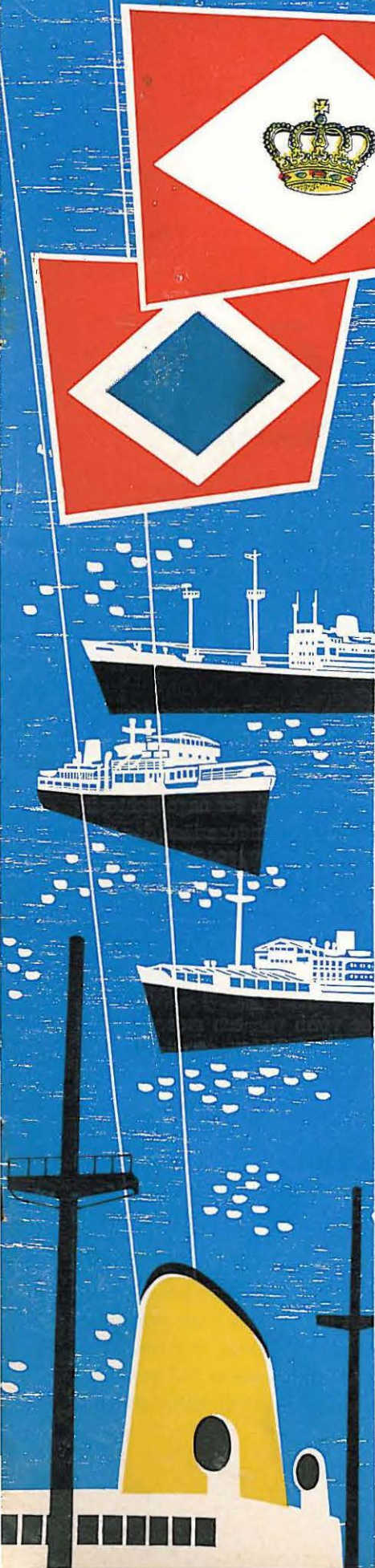
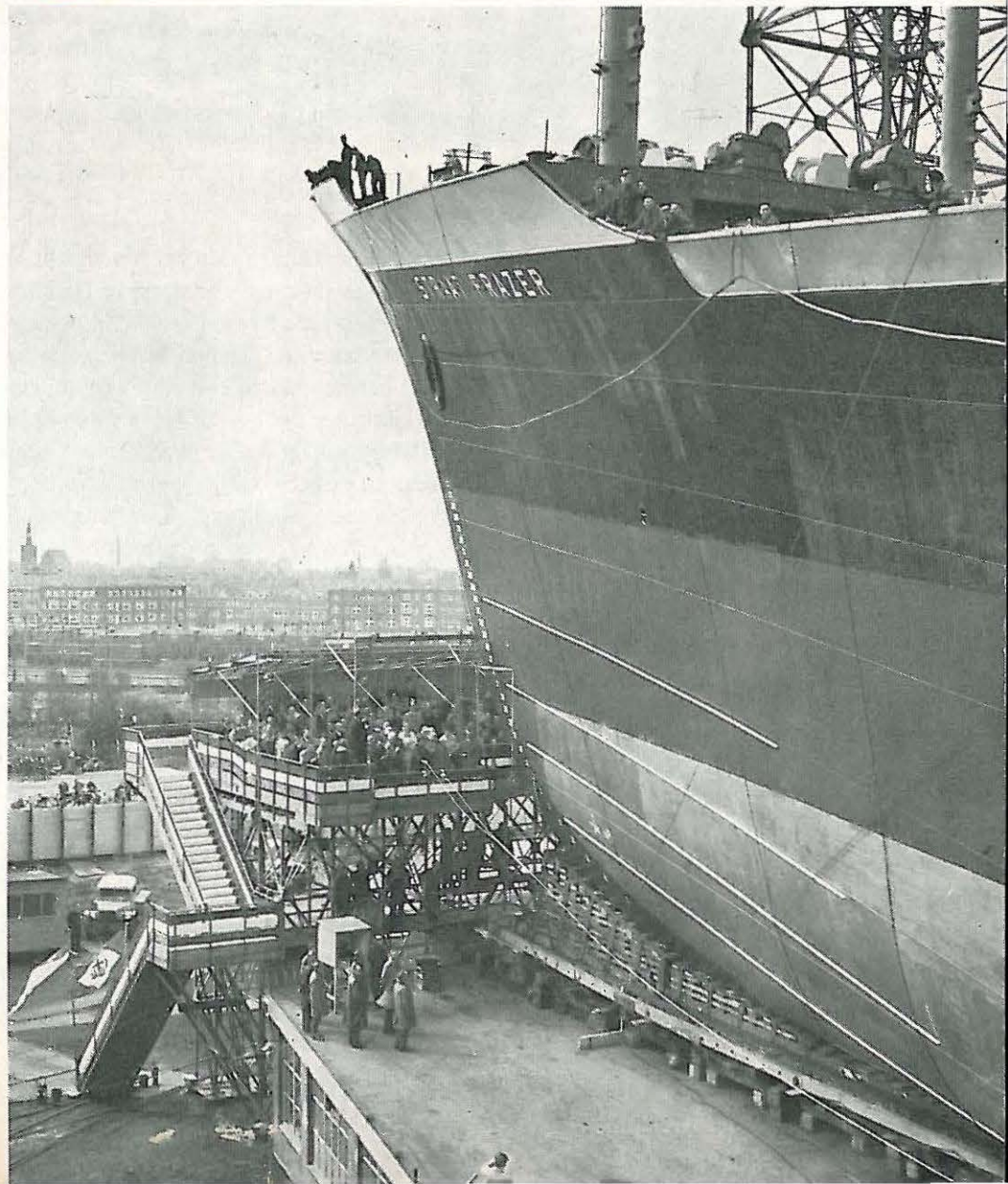

De uitlaat

P E R S O N E E L S O R G A A N D E R

N.V. KONINKLIJKE PAKETVAART-MAATSCHAPPIJ
N.V. NEDERLANDSE TANK-EN PAKETVAART MAATSCHAPPIJ
HOLLANDSE VRACHTVAART MAATSCHAPPIJ N.V.

1940

•

1945

Herdenking van de gevallenen

Vele van onze lezers zullen zich het monument herinneren, dat in maart 1950 in het hoofdkantoor van onze maatschappij te Djakarta werd onthuld, ter nagedachtenis aan de 475 personeelsleden van de K.P.M. — Nederlanders en Indonesiërs, dan wel van andere landaard — die hun leven gaven in de oorlog 1940/1945. Opdat hun namen voor het nageslacht niet verloren zouden gaan, waren deze — geschreven op een perkamenten rol — in dat monument ingesloten.

Bij het verlaten van Indonesië in 1958 werd deze perkamenten rol naar Nederland overgebracht en gemeend werd, dat de nagedachtenis aan hen die vielen niet beter zou kunnen worden geëerd, dan door de oprichting in de hall van het K.P.M.-kantoor te Amsterdam van een monument, dat door de vorm van een meerpaal een symbolische binding heeft met de scheepvaart. Tegen de achterwand zijn aangebracht een bronzen lauwerkrans en een bronzen plaat met dezelfde dichtregels, welke ook het monument in Djakarta sierden.

Aan de vooravond van de nationale dodenherdenking op 3 mei j.l. werd tijdens een eenvoudige plechtigheid, in tegenwoordigheid van deputaties van het gehele personeel, de gepensioneerden en dochtermaatschappijen, dit monument onthuld.

Nadat de aanwezigen zich in de directiekamer hadden verzameld, sprak de heer D. J. Pronk van Hoogveen de volgende rede uit.

„Wij leven thans in het achttiende jaar na de bevrijding van ons vaderland en Indonesië. Een periode van oneindig veel leed heeft in 1945 een einde genomen. In deze achttien jaren is veel van alles wat is geschied vervaagd. Naarmate de tijd voortschrijdt richten wij langzaam de blik op andere dingen in het leven, op datgene wat ons dagelijks bezig houdt, op datgene wat wij van de toekomst ver-

wachten. Maar wij mogen daarbij nooit vergeten, nooit de herinnering verliezen aan diegenen, die met hun leven betaalden voor de vrijheid, welke wij thans genieten, de herinnering aan hen, die op zee en aan de wal tijdens de oorlogsjaren hun plicht zonder meer nakwamen en daarmee het hoogste, wat zij te geven hadden, offerden voor een heilige zaak — de vrijheid. Evenmin zullen wij de herinnering verliezen aan hen, die in de interneringskampen en elders uit ons midden werden weggenomen.

Op de dag van heden gaan onze gedachten uit naar de 475 leden van ons personeel, die in het Verre Oosten, in Nederland en elders in de wereld het leven lieten. Hun namen staan opgetekend op deze rol, op 11 maart 1950 geborgen in het monument te hunner nagedachtenis opgericht in het oude hoofdkantoor der Koninklijke Paketvaart-Maatschappij te Djakarta. Deze rol zal zo dadelijk worden geborgen in een nis van een nieuw monument, een monument dat uiterlijk minder groots is dan het eerste, doch waarvan de ziel dezelfde is. Ook dit monument zal voor altijd de herinnering levend houden aan hen, die, in een vast vertrouwen in de eerlijkheid van de zaak waarvoor werd gevochten, de eeuwigheid betraden.”

Hierna begaf men zich — voorafgegaan door de heer A. J. J. de Feyter, die de dodenrol droeg — naar het met de K.P.M.-vlag gedekte monument. De terzijde daarvan opgestelde stuurmansleerling en leerling-werktuigkundige namen de vlag af, waarna de heer Pronk de perkamenten rol in het monument plaatste. Hierna werden twee minuten stilte in acht genomen en werd de nis met een marmeren plaat afgedekt.

Op eenvoudige, doch stijlvolle wijze had de K.P.M. haar in de oorlogsjaren omgekomen personeelsleden herdacht en kreeg de dodenrol een waardige plaats in het nieuwe monument.

De Redactie bestaat uit:

Redactrice:

Mej. Mr. M. C. Dijkshoorn

Redactiecommissie:

G. J. Boom AS/PV

H. A. de Jong P.Z.

R. Romswinkel AS/P & A

J. M. van Suylekom V.Z.

R. J. de Vries B.T.D.

Alle stukken „De Uitlaat” betreffende te adresseren:

De Redactie van „De Uitlaat”
p/a N.V. Koninklijke Paket-
vaart-Maatschappij.

„Het Scheepvaarthuis” - Post-
bus 714 A M S T E R D A M

Kopy voor het juli-nummer
dient vóór 15 juni in het bezit
van de redactie te zijn.

Bij de foto op de voorpagina:

Op 18 april jl. werd het m.s.
„Straat Frazer” tewatergelaten
bij de Machinefabriek en
Scheepswerf van P. Smit Jr.
N.V. te Rotterdam.

(foto: fotobureau C. Kramer)

Ideeënbus

In de vergadering van de Commissie Ideeënbus op 10 mei 1963 werd wederom een aantal inzendingen behandeld.

Een kort verslag van het besprokene treft U onderstaand aan:

Idee no. 2. Inzender stelt voor winch- en andere contacten hard te kloppen, hetgeen de levensduur kan verlengen.

Volgens de rapporten van twee fabrikanten (één in Nederland en één in Engeland) van contacten heeft deze methode een gering nuttig effect en daarom zal dit idee niet worden gevolgd.

Gezien echter de juiste grondgedachte, waarvan inzender is uitgegaan, heeft de Commissie gemeend toch voor dit idee een aanmoedigingspremie van f 15,— te moeten toekennen.

Idee No. 16. Het voorstel behelst het voorverwarmen van de hoofdmotor van bepaalde schepen door middel van koelwater van de hulpmotoren. Het voorverwarmen van de hoofdmotor wordt reeds sinds 1948 op onze schepen, die MFO als brandstof gebruiken, toegepast.

De Commissie is daarom van mening, dat deze inzending niet voor een beloning in aanmerking komt.

Idee no. 19. Voorgesteld wordt op alle schepen deurschakelaars aan te brengen, hetgeen brandgevaar en onnodig gebruik van electriciteit en lampen kan voorkomen. Deze schakelaars zijn op alle sedert 1949 gebouwde schepen aangebracht in die ruimten, waar een reëel brandgevaar bestaat (linnenkast, strijkkamer enz.). Gezien de hoge kosten van installatie en omdat deze het nodige onderhoud vergt, acht de Commissie het niet verantwoord ook in ruimten, waar het brandgevaar aanmerkelijk minder groot is, deurschakelaars te doen aanbrengen.

Waar het voorstel niet zal worden gerealiseerd, komt aan de inzender geen beloning of premie toe.

Idee no. 20. Inzender wijst erop, dat het reisjournaal aan boord van het schip, waarop hij in dienst is, niet zo efficiënt mogelijk wordt gebruikt en stelt maatregelen ter verbetering voor. Uit het onderzoek terzake is gebleken, dat dit gebruik berust op een onjuiste interpretatie van het betreffende voorschrift, zodat het idee niet voor honorering in aanmerking kan komen.

Idee no. 21. Inzender stelt een werkwijze voor, die het maken van het copie-journaal kan verbeteren en vereenvoudigen. Vóór de ontvangst van het idee was echter van Maatschappijwege reeds een nieuw journaal-model ontworpen, dat spoedig bij de K.P.M. en de N.T.P.M. in gebruik zal worden genomen.

Het idee als zodanig zal niet worden gevolgd, doch het bevat zodanige bruikbare elementen, dat het voor een aanmoedigingspremie van f 15,— in aanmerking komt.

Idee no. 22. Het voorstel houdt in, het werkboek scheepsonderhoud te vervangen door een ordner. De Commissie is van mening, dat het werkboek in zijn huidige vorm aan alle daaraan te stellen eisen voldoet, terwijl aan een ordner het nadeel kleeft, dat losse bladzijden kunnen uitscheuren en/of zoekraken. De inzending kan niet voor een beloning of premie in aanmerking worden gebracht.

Idee no. 25. Inzender doet een voorstel ter oplossing van het probleem der zichtbare koersseinen.

Deze kwestie staat bij de betrokkenen al enige tientallen jaren in het centrum van de belangstelling, doch alle experimenten ten spijt, heeft men nog geen bevredigende oplossing kunnen vinden. Uit het onderzoek is komen vast te staan, dat de door inzender voorgestelde oplossing niet de gewenste resultaten zou geven, zodat de Commissie moest besluiten deze inzending niet te honoreren.

De Ideeën no's 1, 17, 23, 24 zijn thans nog in behandeling, evenals de no's 26 t/m 34, die zo kort voor de vergadering werden ontvangen, dat een volledig onderzoek nog niet kon worden ingesteld.

K.P.M.-journaal

Op 22 april jl. kwam het personeel van het Amsterdamkantoor in de vergaderzaal van het Scheepvaarthuis bijeen om er afscheid te nemen van de heer G. A. A. Scholte en het 25-jarig dienstjubileum te vieren van de heren P. W. A. Keller en H. H. Kolkmeijer.

Als eerste spreker richtte onze directeur, Jhr. S. G. van Weede zich tot de heer Keller, Hoofdemployé van de afdeling Personeelszaken, en plaatste daarbij op de voorgrond het vertrouwen dat de heer Keller geniet van het personeel zowel op de vloot als aan de wal. Voorts stond spreker enige ogenblikken stil bij de taak van de heer Keller als Voorzitter van het M. C. Koning Studiefonds en diens belangstelling voor de pupillen van dit Fonds. Na de hoop uitgesproken te hebben, dat de heer Keller zijn activiteiten nog lange tijd zal kunnen voortzetten, wendde de heer Van Weede zich tot de heer Kolkmeijer, die in een geheel andere afdeling van het bedrijf werkzaam is, nl. in de financiële sector, waar hij o.m. de administratie van de middelen op voortreffelijke wijze voert. Tenslotte sprak de heer Van Weede woorden van afscheid tot de heer Scholte, die onze Maatschappij 46 jaar trouw heeft gediend. De heer Van Weede gaf een kort overzicht van de carrière van de heer Scholte bij de K.P.M., resulterend in zijn benoeming tot Afdelingschef Comptabiliteit in 1956. Tweemaal werd de heer Scholte gedurende een langere periode tijdelijk belast met de leiding van deze gehele afdeling. Zijn activiteiten bewogen zich voorts op het gebied van het Pensioenfonds van de K.P.M., terwijl de heer Scholte in 1961 werd benoemd tot Voorzitter van het toen opgerichte Sociaal Fonds van de K.P.M. Tenslotte overhandigde de heer Van Weede, namens de Raad van Bestuur, aan beide jubilarissen het jubileumgeschenk, nl. een gouden horloge, en stelde de heer Scholte in het bezit van het cadeau van de Directie, een zilveren sigarendoos.

De heer Scholte werd daarna namens het personeel toegesproken door de heer A. P. Krul, Chef Administratie die, na enige anecdotes te hebben gememoireerd uit de dienstperiode van de heer Scholte, hem de geschenken overhandigde van het personeel, een diplomatas en een tafelaansteker.

Drs. A. M. Bom, Chef afdeling Financiën, voerde vervolgens het woord tot de heer Kolkmeijer, waarbij hij o.m. diens ervaringen gedurende de oorlogsjaren releveerde, waarna hij hem namens het personeel een verrekijker en een vulpenhouder aanbood.

Tot slot werd de heer Keller toegesproken door mr. F. H. von Meyenfeldt, Chef Personeelszaken, die de nadruk legde op het feit, dat werkzaam zijn in de sfeer van personeelsbeleid moeilijk is en veel tact vereist. De cadeaux, die de heer Keller van het personeel ontving, waren een gouden armband, passend bij het zojuist ontvangen horloge en een tafelaansteker. Na een dankwoord van de drie heren bleven de aanwezigen nog geruime tijd in de vergaderzaal bijeen.

Op 24 april jl. vertrok de heer A. P. Krul, Chef Administratie op dienstreis naar Karachi, Rangoon, Singapore en Bahrain.

— o —

Op 29 april jl. ontving de heer W. L. Keyser, Hoofdemployé afdeling Financiën, ten stadhuis te Amsterdam van de burgemeester de verheugende mededeling, dat het H.M. de Koningin had behaagd hem de gouden eremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, toe te kennen. Na afloop werd de heer Keyser, die vergezeld was door zijn echtgenote, op het Scheepvaarthuis door onze Directie gelukgewenst met de ontvangen eervolle onderscheiding.

K.P.M. Bedrijfsnieuws

In verband met groot ladingaanbod werd besloten het m.s. „Schouten”, voorlopig voor één reis, naast de „Van Riebeeck” en „Camphuys” in de GESAS te plaatsen. Het m.s. „Schouten” vertrok eind mei van Kaapstad in de 21e GESAS Noordreis, waarmee wij dus een maandelijks afvaart van Zuid- en Portugees Oost Afrika naar de Arabische Golf bieden.

In verband met congestie te Mombasa en Kuwait en ook als gevolg van slecht weer ondervonden zowel de „Van Riebeeck” als de „Camphuys” Noordreis veel oponthoud.

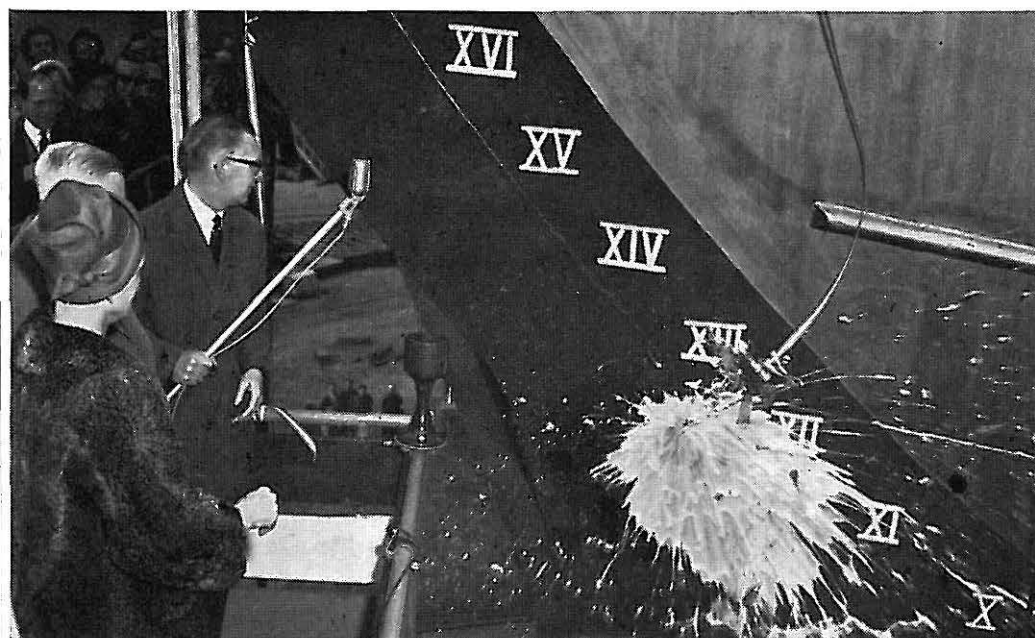
Het m.s. „Waingapoe” vertrok medio april in de 19e MEAS Noordreis met 145 pelgrims van Zanzibar en Mombasa naar Jeddah. In de 21e Zuidreis voerde hetzelfde schip deze pelgrims weer van Jeddah naar Mombasa/Zanzibar terug.

Het s.s. „Karsik” ondervond aanzienlijke vertraging op het vaarschema, als gevolg van machineschade. Mede gezien de leeftijd van het schip werd besloten het s.s. „Karsik” liggende te Hong Kong uit de Bay of Bengal dienst te nemen en van de vloot af te voeren. Het m.s. „Siberoet” gaf in de Bay of Bengal dienst de mei-afvaart van Calcutta; voor de juni-afvaart in deze dienst werd het m.s. „Kasimbar” aangewezen.

Met de aankomst van de mss. „Kaloekoe” en „Kassandra” begin mei in Singapore kwam een voorlopig einde aan deze regelmatige dienst van Singapore op Nieuw Guinea havens. Beide schepen werden in het Singapore rayon ingezet voor afvaarten naar respectievelijk Phnom Penh en Rangoon.

Het m.s. „Letong” werd na aankomst Singapore uit Nieuw Guinea ingelegd voor de afvoer van overflowlading naar Timor Dilly.

Met het m.s. „Landak” werd eind april een hoeveelheid bouwmaterialen uit Singapore naar Hollandia verscheept.

Tewaterlating

m.s.

„Straat Frazer”

Op 18 april werd bij de Machinefabriek en Scheepswerf van P. Smit Jr. N.V. te Rotterdam met goed gevolg het voor de K.P.M. bestemde motorvrachtschip „Straat Frazer” te water gelaten.

De naamgeving en de tewaterlating werden verricht door Mevrouw P. W. L. de Jong-Hoorweg, echtgenote van de Heer D. de Jong, lid van de Raad van Bestuur der K.P.M.

Tijdens de receptie, na de tewaterlating, werd het woord gevoerd door Ir. E. Struyk, directeur van de werf, die Mevrouw de Jong dankte voor haar bereid-

willigheid het schip ten doop te houden en haar een fraai bijou aanbood.

Daarna werd gesproken door onze directeur, de heer D. J. Pronk van Hoogeveen, die o.m. memoreerde, dat de „Straat Frazer” het 75 ste na de oorlog gebouwde en tevens duurste K.P.M.-schip is.

Mevrouw de Jong dankte tenslotte met een korte toespraak, die zij eindigde met het uitspreken van een wens voor de toekomst van het nieuwe schip en onze Maatschappij.

De tewaterlating werd bijgewoond door een groot aantal verlofgangers en gepensioneerden.

Ook de Heer Pronk van Hoogeveen dankte Mevrouw de Jong, dat zij bereid was het schip te water te laten.

(foto's fotobureau C. Kramer)

De voornaamste gegevens van het schip zijn:

Lengte over alles 156,73 meter

Lengte tussen
de loodlijn 142,25 meter

Breedte
over de spanten 20,42 meter

Holte in de zijde 12,192 meter

Zomer diepgang 9,45 meter

Draagvermogen
bij deze diepgang 11900 ton
à 1016 kg

(foto Centraal Fotopersbureau)

HET DROOMSCHIP

Een der wildste, ruigste, meest romantische gedeelten van de Franse kust bevindt zich ter hoogte van St. Malo, de bekende vissershaven. Zelfs nu nog doet St. Malo denken aan een piratennest, een ideale uitvalspoor voor zeerovers, iets wat het stadje eeuwenlang trouwens ook geweest is. Nergens kon een kaper, een zeeschuimer zich beter verbergen, zich gemakkelijker aan de arm der wet onttrekken, dan in de ontelbare baaien, kreken en inhammen van die altijd door de Atlantische Oceaan-branding overspoelde en besprongen rotsen- en klippenkust.

Wie daar zwerft en met de bevolking spreekt, ook vandaag de dag nog, die hoort soms merkwaardige verhalen en de wonderlijkste ervan zijn wel de zeeverhalen. Beroemde schrijvers als Pierre Loti en Victor Hugo hebben daar meer dan eens een dankbaar gebruik van gemaakt. Uit een deel ervan blijkt duidelijk, hoe bijgelovig ook de Franse zeeman was en nog wel is. En zeker de Franse visserman. Hij kan ook nu nog in volle ernst vertellen over spookschepen, zoals de Vliegende Hollander en soortgelijke wonderbaarlijke vaartuigen, die de zeeën bevaren of bevaren zouden hebben. De meeste van die histories zijn legenden, geschiedenissen, die van vader op zoon worden oververteld. Ze worden in de loop der tijden zowel langer als mooier. Een van die verhalen is de geschiedenis van de driemastschoener „Etoile de St. Malo”. Men zegt in St. Malo, dat het waar gebeurd is. Maar al zou dit niet het geval zijn, dan nog is het een prachtig gegeven.

Die „Etoile de St. Malo” was een oud schip en het werd bevaren door een bejaarde bemanning. Het was niets bijzonders als het soms vijf, zes of zeven maanden wegbleef. Er werd op de verre New Foundlandse banken gevist en eerst als de ruimen tot de rand geladen waren, werd naar Frankrijk teruggekoerst. Zo ook deze keer.

Er was onder al die oude, bevaren zeelui een jongen, die als scheepjongen z'n eerste reis maakte. Hij was, zelfs als scheepjongen, wel heel erg jong, namelijk tien jaar. Maar hij wilde naar zee en tenslotte had de schipper van de „Etoile de St. Malo”, die z'n grootvader was, toestemming gegeven. Bijna zeven maanden lang leerde de jongen de zee kennen en het harde, wrede bestaan van de visserman. Hij had stormen en perioden van mist meegemaakt. Hij had meegeholpen de vis binnenboord te brengen bij een temperatuur van 10 graden onder nul. Hij had het altijd harde,

Door Anthony van Kampen

keiharde brood gegeten, het zoute spek en de droge bonen. Hij wist nu wat de zee was en het zeemansleven. Hij wist hoe zwaar dat leven was, maar hij had toch besloten zeeman te worden, net als zijn vader (die op zee was omgekomen) en net als zijn grootvader, de schipper van de schoener.

Maar die jongen was toch wel blij toen het schip eindelijk naar Frankrijk terugvoer. En hij droomde van de heerlijke dingen, die z'n moeder thuis weer voor hem zou klaar maken en van de verhalen, die hij aan z'n vrienden kon vertellen. Hij voelde zich zelf haast een man, na alles wat hij op de wilde deining van de Oceaan had meegemaakt. Zo voer dat schip terug en iedereen aan boord was verheugd over de snelle vaart, die het maakte. Na een dag of tien zouden ze thuis zijn, in St. Malo.

Op een nacht legde zich een dikke mist over het water. Dat gebeurde wel meer en niemand maakte zich er grote zorgen over. Ze hadden al zo vaak in mist moeten varen. Er werd alleen beter uitgekeken.

De schipper stond zelf aan het stuurwiel en voerde zijn schoener door de grijszwarte oneindigheid van de nacht. Zijn ogen deden hem pijn van het turen in die wervelende, ijskoude wereld. Hij was vermoeid van de vele uren, dat hij al achter het wiel had gestaan, maar hij vertrouwde het niemand anders toe. En eenmaal zou die mist wel weer optrekken.

De mannen sliepen beneden in hun kooien, op een enkele na die ook aan dek verbleef. Naast de schipper stond de jongen. Hij tuurde mee in die vreemde, stille nacht. De mistslierten deden hem aan voorbij-ijlende geesten en spoken denken. Het was angstaanjagend en sinister, maar hij bleef bij z'n grootvader staan. Die zou zo alleen zijn als hij nu ook wegging.

Het werd steeds kouder en de jongen zag dat er iets als onrust over de schipper kwam. Nog meer kneep deze z'n ogen toe om te proberen nog meer, nog verder in zee te kunnen turen. Hij wilde wel dwars door die grijze schermen heen kijken, leek het.

Ineens zag de jongen iets vreemds. De grootvader liet zich als het ware over het stuur heenvallen en probeerde dit zo snel mogelijk te draaien. Tegelijk gaf hij een schreeuw... „Een ijsberg...!”

Er gebeurde van alles tegelijk. Er was een hevige stoot, er was gegil van mensen, er was een geluid van scheurend hout,

overal braken onderdelen van de schoener. Er was water dat over het dek stroomde, er was een dek dat schuin stond en toen was daar alleen nog maar de nacht. En de greep van het ijskoude water. De jongen wist dat hij ging verdrinken. Hij wist, dat hij zijn moeder en zijn vrienden nooit meer zou zien.

Toen was daar een hand, die hem vastgreep. Iemand sjoerde aan hem en hij hoorde een bekende stem. Maar zijn mond was vol bitterzout water en ineens dacht hij dat hij tóch verdronk.

Maar hij verdronk niet. Toen hij weer bijkwam, doornat, ijskoud, bevend, zat hij in de sloep van de schoener. Vóór hem zat de grootvader, die bezig was tegen de roerige zee op te roeien. De jongen schreeuwde: „Grootvader, waar is het schip!” En de oude man antwoordde: „het is gezonden.” „Waar zijn de mannen gebleven, grootvader?” vroeg de jongen opnieuw en hij keek de schipper van de „Etoile de St. Malo” dodelijk verschrikt aan. „Ze zijn er niet meer, m'n jongen, zij zijn gebleven.”

„Zijn wij dan de enigen, grootvader?” „Ja, wij zijn de enigen.”

Ze voeren twee dagen in die sloep en het waren de twee verschrikkelijkste dagen, die de jongen zich kon herinneren. Er was geen water en geen voedsel in die sloep. En er was weinig hoop. De jongen dacht dat hij dood zou gaan van koude, honger en dorst, maar de grootvader zei hem, dat hij zich nergens ongerust over behoefde te maken. Alles zou terecht komen, als hij zich maar flink hield. Wel, hij wilde toch zeeman worden? Zó werd een mens zeeman.

„Maar onze vrienden dan, grootvader, wat is er van hen geworden?” „Oh... we zullen ze weer zien, als we straks in St. Malo zijn, m'n jongen. Iedere zeeman heeft een eigen beschermheilige en ik zag alle beschermheiligen van al die zeelui, toen het schip naar de kelder ging. Ze komen dus allemaal weer thuis.”

„En het schip, grootvader?” „Het schip komt óók weer thuis, maak je geen zorgen voor niets.”

De jongen zag steeds dat er bloed uit de borst van z'n grootvader stroomde, hoewel die probeerde dit te verbergen. De oude schipper zag doodsbleek en z'n ogen stonden vreemd.

„Bent U niet goed, grootvader?” vroeg de jongen. „Ik ben juist heel goed,” was het antwoord, „ik zit me te verheugen op het feest van onze thuiskomst. Wat zal dat heerlijk zijn, als we elkaar allemaal weer ontmoeten.”

Uren verstreken en de jongen dacht: mijn grootvader loog nooit, wat hij dus zegt is waar. En zijn angst werd minder en minder, hoewel hij al die dingen niet goed begriep. Bij het dagworden stond een grote regenboog van de ene kim op de andere. „Kijk, een regenboog, grootvader... wat een grote,” zei de jongen.

„Welnee, dat is geen regenboog,” zei de schipper, „dat is de wimpel van „La Grande Chasse Foudre”, het droomschip.”

„Wat was dat voor een droomschip, grootvader?”

„Oh... weet je dát niet eens... ik heb het al zo vaak gezien. Het is het mooiste, wonderlijkste schip ter wereld. Aan boord zijn al m'n oude vrienden. Het is een schip, waarop je altijd het heerlijkste versgebakken vlees krijgt. Bonen, erwten en zout spek kennen ze er niet. 's Morgens vroeg schenken ze al wijn en nooit behoef je water te drinken. Eigenlijk is het iedere dag feest op dat schip. Niemand hoeft er te werken, omdat alles van zelf gaat. Er wordt nooit gevloekt, nooit gescholden, nooit ruzie gemaakt. En groot dat het is...! de zeilen zijn zo groot als half Frankrijk en de vlagge lijn is zo lang als de toren van Toulon. In de kombuis staan pannen, waarin wel honderd schepen kunnen drij-

ven. In het Kanaal kan het niet eens wenden, dat moet op de Oceaan gebeuren. Iedereen rookt uit een zilveren pijp. Iedereen heeft duizend goudstukken. Iedereen is volmaakt gelukkig. Het is het grootste en gelukkigste schip ter wereld. En daar zie je de wimpel van dat schip... die kunnen ze over de halve wereld nu zien.”

De jongen luisterde aandachtig naar het verhaal. Urenlang vertelde de grootvader door, maar het viel de jongen wel op, dat de stem van de oude man steeds zwakker werd. En z'n ogen stonden zo wonderlijk, zo vreemd starend. Maar de jongen voelde geen kou meer, geen angst, geen droefheid. Hij luisterde alleen nog maar naar dat ongelooflijke verhaal van „La Grande Chasse Foudre”, het droomschip, dat z'n grootvader zo goed kende. En hij wist niets meer van de dood, die aldoo dicht bij die kleine sloep was. Hij vergat door dat verhaal om bang te zijn.

Het was steeds mistig gebleven en ze konden niet ver kijken. Het werd weer avond en de schipper zuchtte. Hij zei: „Misschien ga ik straks even slapen. Als ik soms niet meer wakker word hoef je niet ongerust te zijn. Ik ben dan al aan boord van het droomschip en kom jou ook halen. Wees nooit bang.” „Nee grootvader,” zei de jongen, „waarom zou ik bang zijn.” Tenslotte zweeg de man, midden in het verhaal van dat schip. De jongen zag dat de ogen van de oude man gesloten waren. Er dreef een riem weg. Hij stond op, en wilde hem grijpen. Maar hij was al te ver. Even later was er een enorme schaduw voor de sloep. De jongen hoorde iets roepen en hij zag dat het een ander schip was. Niet het droomschip, maar een grote bark. Aan boord daarvan hadden ze de sloep al gezien. Het duurde geen kwartier, of de jongen en de slapende grootvader waren aan boord. Ze waren gered.

De mannen op de bark bogen zich over de man, die op het dek lag. „Hij is dood,” hoorde de jongen iemand zeggen en hij zag alle andere mannen knikken. „Het is niet waar,” riep de jongen... „je liegt...! grootvader is niet dood... hij is aan boord van „La Grande Chasse Foudre” en gelukkig. Hij heeft me alles ervan verteld.”

De zeelui knikten en zeiden: „Oh... is hij aan boord van dat schip gegaan... ja, dan is hij gelukkig. We behoeven hem niet te beklagen.”

De jongen dacht dat hij alles van dat verhaal begrepen had, maar hij vergiste zich. Pas later, toen hij ook zelf werkelijk zeeman was, drong het tot hem door, dat zijn grootvader hem met dat verhaal van het droomschip ongemerkt over z'n doodsangst had heengeholpen. Dat schip bestond niet. Maar zolang hij voer, tussen de grote banken en St. Malo, bleef hij uitkijken naar „La Grande Chasse Foudre”. Er waren namelijk mensen in St. Malo, die zeiden dat het soms ineens zichtbaar werd op de kim, daar, waar zee en hemel elkaar ontmoeten.

N.T.P.M.-NIEUWS

Scheepsposities per mei 1963

m.s. „Senegalkust” V. Bordeaux	28-5-63
m.s. „Congokust” A. Takoradi	29-5-63
m.s. „Zuiderkerk” A. Freemantle	29-5-63
m.s. „Sloterkerk” A. Sydney	30-5-63
s.s. „Munttoren” V. Hamburg	30-5-63
s.s. „Westertoren” A. Kaapstad	31-5-63

FAMILIEGROETEN VOOR ZEEVARENDEN

m.s. „Roggeveen”

Op vrijdag 19 april j.l. was het m.s. „Roggeveen” aan de beurt om groeten van thuis te ontvangen.

Omroeper en gastvrouw waren respectievelijk Guus Weitzel en Teddy Scholten, terwijl het Kwintet Jan Corduener met zang van Willy Alberti zorgde voor een gezellige muzikale noot. De moeder van le Stuurman E. van Luyk bood de gastvrouw een prachtige bos tulpen aan, mede namens alle zeevarenden.

Uit een brief van Kapitein Minnema aan de Wereldomroep lazen wij o.a. het volgende:

„Hartelijk dank voor het laatste „Schip-van-de-Week”. Ondanks zwaar stampen en half onder water met windkracht acht en een vaart van vijf mijl kwam het gehele programma goed door met een helder verstaanbaar woord, zodat een ieder de vertrouwde stemmen goed in zich kon opnemen.

Het schip „Roggeveen” was een succes. We hadden nog een extra draadje bijgespannen schuins op onze eigen antenne. Allen verzameld in hut gezag. Een koele dronk. Tape klaar om alles op de band te zetten. Ook de tape werd een succes zodat de stemmen nog vaak beluisterd kunnen worden.

Na afloop van het programma nog driemaal het bandje afgedraaid.

Een gezellig babbeltje met nog een koele dronk besloot de avond.

Heel wat waard wanneer je 26 dagen lang niets anders ziet dan lucht en water. Hartelijk dank voor het gebodene.

Veel succes met volgende uitzendingen, geliefd door onze verwanten in Holland door de hun geboden gezellige en zo meesterlijk verzorgde dag en voor ons door het kunnen luisteren naar de vertrouwde stemmen”.

m.s. „Van Waerwijk”

In een extra uitzending van het „Schip-van-de-Week” gingen op vrijdag 3 mei j.l. groeten naar het m.s. „Van Waerwijk”.

Een hele grote familie maakte een dankbaar gebruik van de uitnodiging; de opname van het programma had plaats in de Vara-Studio, waar wij 's middags met een autobus van Hotel Gooiland heen werden gebracht; het betekende dus een echt dagje uit. Met een beetje goede wil en een bekorting van de tekst konden alle groeten aan boord worden gebracht.

Voor de zang en de muziek zorgde Henk Janmaat met medewerking van het Orkest „Virtuosa” onder leiding van Harry de Groot, terwijl zoals gebruikelijk Guus Weitzel als omroeper en Teddy Scholten als gastvrouw fungeerde.

Kapitein Starkenborg stuurde de Wereldomroep een telegram over de ontvangst luidende als volgt:

„Bij East London ontvangst van familiegroeten uitstekend dank aan alle medewerkers van het Schip-van-de-Week”.

m.s. „Keerkring”

Op vrijdag 10 mei j.l. was een uitzending van familiegroeten bestemd voor het m.s. „Keerkring”.

Alle familieleden hadden aan de uitnodiging gevolg gegeven. Na de gezamenlijke lunch in Hotel Gooiland ging men welgemoed per autobus op weg naar de Vara-Studio. De meesten mee en waren erg enthousiast. Guus Weitzel en Teddy Scholten stelden de familieleden dadelijk op hun gemak door hun prettige manier van optreden. Het Kwintet Jan Corduener speelde een paar aardige melodietjes en Christine Spierenburg zorgde voor de zangnummers.

In tegenstelling tot de twee vorige uitzendingen kon ditmaal geen goede ontvangst worden gemeld. Kapitein Schepman seinde nl. de Wereldomroep dat de uitzending zwaar werd gestoord.

Onze Chef Nautische Dienst, de heer A. J. J. de Feyter, was bereid het bandje naar Singapore mede te nemen, zodat men aan boord alsnog de familiegroeten heeft kunnen beluisteren.

Beste foto van de maand

Voor zijn foto „Belangstelling van onze gevederde vrienden te Wellington, Nieuw Zeeland”, ontvangt Gezagvoerder H. Meyer van het m.s. „Van Cloon” de prijs van f 15,— voor „de beste foto van de maand”.

PERSONALIA

Promoties:

K.P.M.

Technisch Varend Personeel

Tot 2e Werktuigkundige de 3e Werktuigkundige W. Sandburg (m.i.v. 1-1-63).

Hartelijk gelukgewenst.

Mutaties gezagvoerders:

K.P.M.

B. Land (1e Stm.) m.s. „Van Riebeeck” (dd. Gezagv.)	8-4-63
J. A. Houtman ex m.s. „Van Riebeeck” naar m.s. „Straat Madura”	8-4-63
H. Zeylstra ex m.s. „Straat Madura” met RV	8-4-63
H. Buth ex s.s. „Karsik” naar m.s. „Kasimbar”	12-4-63
H. N. Schepman ex m.s. „Kasimbar” naar m.s. „Keerkring”	22-4-63
H. Koch (dd. Gezagv.) ex m.s. „Keerkring” naar m.s. „Musi” (dd. Gezagv.)	1-5-63
H. L. van Dam ex m.s. „Musi” met RV	1-5-63
J. Maan ex RV naar m.s. „Siaoe”	7-5-63
W. A. Breebaart ex m.s. „Siaoe” met RV	7-5-63

H.V.M.

H. van der Worp ex m.s. „Hollands Duin”	8-5-63
B. G. Bloemers naar m.s. „Hollands Duin”	8-5-63
P. A. Reuvekamp ex m.s. „Hollands Diep”	25-5-63
G. H. Groenhof naar m.s. „Hollands Diep”	25-5-63

Mutaties hoofdwerktuigkundigen:

K.P.M.

G. Buyze ex RV naar m.s. „Van Noort”	4-4-63
N. Esteie ex m.s. „Van Noort” met TTV Singapore	10-4-63

A. J. M. Lauwers (2e Wtk. KV) ex m.s. „Kasimbar” naar m.s. „Sabang” (dd. Hfd.Wtk. KV)	11-4-63
W. Best (dd. Hfd.Wtk.) ex m.s. „Sabang” naar m.s. „Kasimbar” (dd. 2e Wtk.)	11-4-63
W. H. van der Poel ex m.s. „Kasimbar” naar m.s. „Sibigo”	13-4-63
P. Winkeler (dd. Hfd.Wtk.) ex m.s. „Sibigo” naar m.s. „Kasimbar” (dd. Hfd.Wtk.)	13-4-63
B. van Riessen (2e Wtk.) ex m.s. „Schouten” naar m.s. „Sambas” (dd. Hfd.Wtk.)	20-4-63
H. E. Kattenbroek (dd. Hfd.Wtk.) ex m.s. „Sambas” met RV	20-4-63
N. Esteie ex TTV Singapore naar m.s. „Houtman”	24-4-63
H. J. van der Veer (dd. Hfd.Wtk.) ex m.s. „Houtman” naar m.s. „Kasimbar” (dd. Hfd.Wtk.)	30-4-63
P. Winkeler (dd. Hfd.Wtk.) ex m.s. „Kasimbar” met RV	30-4-63
Ch. J. Hulst (dd. Hfd.Wtk.) ex s.s. „Karsik” naar m.s. „Silindoeng” (dd. Hfd.Wtk.)	3-5-63
R. Mouthaan (dd. Hfd. Wtk. KV) m.s. „Silindoeng” (dd. 2e Wtk. KV)	3-5-63
J. H. Waldt (2e Wtk.) ex RV naar m.s. „Waiwerang” (dd. Hfd. Wtk.)	13-5-63
H. Weevers ex m.s. „Waiwerang” met RV	13-5-63
N.T.P.M.	
H. Kruyshaar (2e Wtk.) s.s. „Munttoren” tijd. Hfd. Wtk.	26-4-63
S. Haitsma ex s.s. „Munttoren” met verlof	28-4-63

Alle verlofgangers: een prettig verlof.

Alle herplaatsen: een goede vaart.

H.V.M.-NIEUWS

Scheepsposities per mei 1963

m.s. „Hollands Diep”
A. Kobe 25-5-63
m.s. „Hollands Duin”
A. Kaapstad 27-5-63
m.s. „Hollands Dreef”
A. East London 31-5-63

Geslaagd voor een hoger diploma:

K.P.M.

5e Wtk. P. den Hartigh 3-4-63 A
3e Wtk. W. Sandburg 10-4-63 B
5e Wtk. P. B. G. M. Wessel-
ling 17-4-63 A
3e Stm. G. J. G. Mulder 23-4-63 S II
2e Wtk. J. B. Nolthenius 24-4-63 C I
2e Wtk. G. Veenstra 24-4-63 C I
2e Stm. O. J. Stumpf 3-5-63 S I

*Onze gelukwensen met het
behaalde succes.*

Huwelijken:

K.P.M.

2e Stuurman C. van Heezik en mej.
W. A. Dixon ddo. 23-4-63 te Auckland.
5e Werktuigkundige J. Jorna en mej.
M. van Boven ddo. 24-4-63 te Kampen.
4e Werktuigkundige L. M. Malingré en
mej. A. M. Overbeek ddo. 27-4-63 te
Lopik.
3e Werktuigkundige B. Bakker en mej.
R. Huizenga ddo. 10-5-63 te Gronin-
gen.
2e Werktuigkundige J. J. Pieterse en
mej. M. C. Vogel ddo. 14-5-63 te Rot-
terdam.

Proficiat en „behouden vaart”.

Met verlof gegaan:

K.P.M.

4-4-63	3e Wtk. G. Ch. Grevink	uit Singapore	RV/SV
9-4-63	1e Stm. H. de Geest	uit Mauritius	RV
15-4-63	3e Stm. H. A. R. Fleischeuer	uit Singapore	RV/SV
20-4-63	2e Wtk. H. E. Kattenbroek	uit Singapore	RV
20-4-63	3e Wtk. G. Proper	uit Singapore	RV/SV
20-4-63	3e Wtk. J. H. Saat	uit Singapore	RV/SV
27-4-63	3e Wtk. J. A. J. Paauwe	uit Aden	ZV
27-4-63	1e Stm. D. J. Uitenbroek	uit Singapore	ZV
4-5-63	2e Wtk. P. Winkeler	uit Singapore	RV/SV
7-5-63	3e Wtk. R. M. L. de Rosario	uit Bahrain	RV

N.T.P.M.

11-4-63 5e Wtk. A. J. van Zomeren (SV) ex m.s. „Sloterkerk”
13-4-63 3e Stm. G. J. Tuinstra (SV) ex m.s. „Sloterkerk”
25-4-63 2e Stm. D. Ch. L. van Amson ex m.s. „Congokust”
26-4-63 3e Wtk. C. J. van Tuyl (SV) ex m.s. „Zuiderkerk”
26-4-63 5e Wtk. J. van Broekhuizen (SV) ex m.s. „Zuiderkerk”
27-4-63 4e Stm. A. F. J. Ducrot ex m.s. „Congokust”
28-4-63 3e Stm. J. M. Th. M. Blokdijk ex s.s. „Munttoren”

Een prettig verlof toegewenst.

Na verlof vertrokken:

K.P.M.

7-4-63 3e Wtk. W. de Vries (Bangkok) m.s. „Waiwerang”
11-4-63 3e Wtk. F. A. M. Dolhain (Singapore) m.s. „Keerkring”
11-4-63 4e Stm. P. C. Klaassen (Mombasa) m.s. „Waingapoe”
17-4-63 2e Wtk. W. Sandburg (Singapore) m.s. „Schouten”
11-5-63 2e Stm. O. J. Stumpf (Triest) m.s. „Waingapoe”
11-5-63 2e Stm. R. A. Corten en gezin (Singapore)
11-5-63 Mevr. J. van der Mey-van der Vlis (Singapore)
11-5-63 3e Stm. G. J. G. Mulder (Mombasa) m.s. „Waibalong”
12-5-63 2e Wtk. J. B. Nolthenius (Singapore) m.s. „Kasimbar”
12-5-63 2e Wtk. J. H. Waldt (Bangkok) m.s. „Waiwerang”

N.T.P.M.

21-3-63 4e Wtk. J. den Hollander (Rotterdam) m.s. „Sloterkerk”
6-4-63 5e Wtk. M. v.d. Steen (Rotterdam) m.s. „Zuiderkerk”
6-4-63 Ass.Wtk. J. J. N. Bosschaart (Rotterdam) m.s. „Zuiderkerk”
8-4-63 2e Stm. M. Kraal (Rotterdam) m.s. „Zuiderkerk”
8-4-63 4e Wtk. J. L. v. d. Valk (Rotterdam) m.s. „Zuiderkerk”
11-4-63 5e Wtk. H. G. Vegter (Amsterdam) m.s. „Congokust”
25-4-63 4e Wtk. F. J. v.d. Vooren (Genua) s.s. „Munttoren”

Goede wacht en behouden vaart.

Nieuwe K.P.M.-mertjes:

Amsterdam, 22-4-63: Margaretha Eli-
zabeth Maria, dochter van de Heer Th.
J. M. Beuk (Amsterdamskantoor) en
mevrouw M. M. Beuk-Schutte.
Enschede, 22-4-63: Johanna Catharina
Maria, dochter van 2e Stuurman J.
Kwakman en mevrouw Th. H. M.
Kwakman-Vaneker.
Utrecht, 3-5-63: Monique, dochter van
Hoofdwerktuigkundige H. J. Spruijt en
mevrouw J. M. Spruijt-Hendriksen.
Heemskerk, 7-5-63: Robert Andrew,
zoon van 3e Stm. R. F. Barnstijn en
mevrouw J. A. Barnstijn-Lecke.

Welkom in de „familie”.

IN MEMORIAM

Gepensioneerd Gezagvoerder
J. L. Paleari overleed ddo. 16-
4-63 te Haarlem in de leeftijd
van 76 jaar.

Gepensioneerd Hoofdwerktuig-
kundige J. Dekker overleed
ddo. 30-4-63 te Arnhem in de
leeftijd van 60 jaar.

Gepensioneerd Chef van
Dienst A. Veldboom overleed
ddo. 11-5-63 te Zutphen in de
leeftijd van 61 jaar.

Gepensioneerd Hoofdwerktuig-
kundige H. E. C. Beukers
overleed ddo. 14-5-63 te Am-
sterdam in de leeftijd van 86
jaar.

Zij rusten in vrede.